بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/266
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ވިލު އެމްޕްލޯއިމަންޓް ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް: އަބްދުއްސައްތާރު އަޙްމަދު، އަލިރިގެ / ވ. ރަކީދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު
ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޢޫފް އިބްރާހީމް
ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

ނިމުނު ތާރީޚު: 10 ޖުމާދަލްއޫލާ 1443
14 ޑިސެމްބަރު 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ނިޔާކުރެވުނު ތާރީޚު: 18 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1443 / 26 އޮކްޓޫބަރު 2021

- **ޢިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:**
- ނަންބަރު: 35/VTR/2019 [illegible]
- ނިޔާކުރި ކޯޓު: ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 19 ފެބްރުއަރީ 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 25 ފެބްރުއަރީ 2021

ވަޒީފާއާބެހޭ - ޤާނޫނީ އަދުލުވެރިކަން - ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން - ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ކަނޑައެޅުން

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދުގެ ރައުޔު: (މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމާއި ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު ތާއީދުކުރައްވައެވެ.)

- **މައްސަލައިގެ ފަރާތް:**

1- މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލާ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ، ޝަރުޢީ ގާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އެ މައްސަލާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ[1] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

2- މި ޝަރީޢަތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާފައިވަނީ، ލ. ހިތަދޫ / [illegible]، ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު[2] އެވެ.

- **މައްސަލައިގެ ކުރުޙުލާޞާ:**

3- ލ. ހިތަދޫ/ [illegible]، ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު، މިއީ [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގައި 2 ޖޫން 2012 އިން ފެށިގެން [illegible] [illegible] އަދާކުރަމުން [illegible] 22 ނޮވެމްބަރު 2018 ވީ ދުވަހު، އެއްވެސް ސަބަބަކާއި ނުލާ، [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާ [illegible] [illegible] ބުނެ، ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު 6 (ހައެއް) [illegible] [illegible] [illegible] އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއިން އެއްވެސް ސަބަބަކާއި ނުލާ ވަކިކުރެވިފައިވާތީ [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައި [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ވަޒީފާގައި [illegible] ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޝާކީ ފަރާތުން

---

[1] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-915/2009

[2] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A012744

ދެވުނުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ނޯޓިސް ދީފައިވުމަކީ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވެފައިވާ ކަމެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް
އެދި އަބްދުއްސަލާމް އަހުމަދުގެ ހުށަހެޅުން ވިލާ އެމްޕްލޮއިމަންޓް ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ދެކޮޅަށް
2019 ޖުލައި 19 ވަނަ ދުވަހު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

4- އަބްދުއްސަލާމް އަހުމަދުގެ ހުށަހެޅުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ހުކުމްކުރި މައްސަލަ ބަލާފައިވަނީ،
އެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލަ އިންނެވެ.

- **ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތް:**

5- އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި ވަނީ "ދަޢުވާ، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުންނާއި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކާއި، މައްސަލަ ބެލި މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ފާހަގަކުރި ނުކުތާތައް ބެލުމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި އަބްދުއްސަލާމް އަހުމަދު، ވިލާ އެމްޕްލޮއިމަންޓް ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގައި 2 ޖޫން 2012 އިން ފެށިގެން އިސްކޯޓް ޑްރައިވަރުގެ މަޤާމު އަދާކުރަމުން ދިޔައިރު 22 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި، އެއްވެސް ސަބަބަކާއި ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައި ވާތީ، ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދައިދިނުމަށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް، އެ ވަޒީފާގައި ދެމިހުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގަތުމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް، ޚުލާޞާ ޒުނުން ދެވުނުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ނޯޓިސް ދީފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފުކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލައިގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވަނީ، އިދާރީ ގޮތުގެމަތިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ގެންގުޅުން ބޭނުންނުވާތީ މަސައްކަތްތަކުން ބޭނުންތަކަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ބޭނުންނުވުމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މަސައްކަތް ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް ސަބަބު ދިނުމަކީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހަވާލުކުރެއްވުމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ވަޒީފާ އަނބުރާ ލިބިދިނުމަށް އެދިފައިވާތީވެ، އޭނާ ވަޒީފާއަށް

[illegible] އަމުރެއް މި މައްސަލައިގައި [illegible] މިމައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެހެންނަމަވެސް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ހިލާފު ކަމަށްވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާއި ރިޢާޔަތްކޮށް، މުޅި ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 213,085-20/- ރ. (ދެލައްކަ ތޭރަހާސް އަށްޑިހަފަސް ރުފިޔާ ވިހި ލާރި) މައްސަލަ ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ފައިސާ، މިއަދު (25 ފެބްރުއަރީ 2021) އިން ފެށިގެން (ރަސްމީ ބަންދުނޫން) 21 (އެކާވީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭ [illegible] [illegible] [illegible] (ރަސްމީ ބަންދުނޫން) 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެތެރޭ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] މި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] ސަރވިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލަ [illegible]ވެއެވެ.”[3] މިފަދައިން ކަން އެނގެން އޮތެވެ. އެ މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ، 2021 ފެބްރުއަރީ 25 ގައެވެ.

- **އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުން:**

6- ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް [illegible] [illegible] ސަރވިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން 2021 މާރިޗު 11ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައެވެ. ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-A/266 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން އެ މައްސަލަ ހައިކޯޓުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވަނީ، 26 މާރިޗު 2021 ގައެވެ.

---

[3] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގެ ނިޔާ.

- **އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް:**

7- ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބަލާ، ވިލާ އެޑިއުކޭޝަނަލް ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

- އެ ނުކުތާއަކީ: ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި، ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 1 (އެކެއް) އަހަރުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވަނީ ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ހަމަތައް ބެލިފައިނުވާކަމަށާއި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާ އަދި އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާއާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- **އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދެކިފައިވާގޮތް:**

8- އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި، އިސްތިއުނާފުކުރި ވިލާ އެޑިއުކޭޝަނަލް ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ފަރާތުން ހައިކޯޓުގައި ދެކިފައިވަނީ،

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި، ދޭ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި، 01 (އެކެއް) އަހަރުގެ މުސާރައާއި ދޭ އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި 213,085-20 ރ. (ދެލައްކަ ތޭރަހާސް އަށްޑިހަފަސް ރުފިޔާ ވިހިލާރި) ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވަނީ، ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބަލައި، މައްސަލައިގައި ދޭ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އެކަށީ ބެލިފައިނުވާކަމަށާއި، އަދި ދޭ ބަދަލު ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ތަހުގީގު ނުކޮށްނިންމާފައިވާތީއެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

9- ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ސަރީޙަ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، ވީމާ އެވިއޭޝަން ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ސަބަބުތަކާއި ދިފާޢުގައި ދެއްކި ވާހަކަތަކަށް، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކާއި މައްޗަށް ސަރީޙަ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނައި ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

9.1- ހ. [illegible]/ [illegible]، ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި، އެކިއެކި ގޮތްގޮތުން ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ވީ [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެވިއޭޝަން ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން [illegible]، ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އާ [illegible] [illegible] [illegible]، ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible]، ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] މި [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު [illegible] ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]، ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު ވަޒީފާއިން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު [illegible] [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް [illegible]، [illegible] ބަދަލުގެ ގޮތުގައި -/213,085.20ރ (ދެލައްކަ ތޭރަހާސް އަށްޑިހަފަސް ރުފިޔާ ވިހި ލާރި) ޢަބްދުއްސަމަދު އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible]، [illegible] ދުވަހުން 21 (އެކާވީސް) ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދުވަހުން 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] އެވިއޭޝަން ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible]

އަމުރުކޮށް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމުމަށްޓަކައި އަނބުރާ ފޮނުވުން.

9.2- ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި، ދަޢުވާގެ ބަޔާނުގެ ބައިގައި 1 (އެކެއް) އަހަރުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތް ހަމައަށް ނިންމާފައިވާ ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައަޅުއްވާގޮތުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ހަމައެއް ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާ[4] އާއި އަދި އެކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ[5] އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލަ ނިންމާފައިވާތީ، ވީމާ އެމައްސަލައާ ސަރުކާރުން ހޯދައިދޭން ޖެހޭ ބަދަލު ހޯދައިދިނުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުން.

މި ޤަޟިއްޔާގެ ބަހުސްތަކުގައި ވީމާ އެމައްސަލައާ ސަރުކާރުން ހޯދައިދޭން ޖެހޭ ބަދަލު ހޯދައިދިނުން ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، އިސްތިއުނާފު މިކޯޓަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/586 ޤަޟިއްޔާ[6] އާ ގުޅިގެން 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުސާރައާ ބަރާބަރު ބަދަލު ހަމަޖެހިފައިވާތީ، އެ ޤަޟިއްޔާގައި މުސާރައާ ބަރާބަރު ބަދަލު ހަމަޖެހިފައިވާތީ، 06 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާ ހިސާބުކޮށްގެން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދޫކުރުމަށް އެ މައްސަލައިގެ ހުކުމުން ބަލައިގަތުން ފާހަގަކޮށްފައި، އެއްކޮށްކަމުން، އެ ޤަޟިއްޔާއާ ގުޅުވައި އިސްތިއުނާފު މިކޯޓަށް މައްސަލައިގައި 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ހަމަޖެހިފައިވާ ނިންމި ނިންމުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/586 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތާއި ޚިލާފުވެފައި ޓްރައިބިއުނަލުން ތަބާވެފައިނުވާކަމަށް ބުނެފައިވާ ކަމަށް ބަލައިގަނެވެ. އަދި އޭގެ އިތުރުން؛

---

[4] ޢަލީ ޝަހީމް ވ ދާރުމަ (ވިއަސްޓޯރި ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ސެންޓްރަލް ސްޓޯރޭޖް)

[5] ޓާރިޤް ބިން ޢަބްދުއްރަޙްމާން ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން ވ އެސްޓޭޓް ބެހިޔާ

[6] ޔޫނިސް ޙަސަން ރަޝީދު ވ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން

ވަޒީފާބެހޭ މައްސަލަތަކުގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމާ ގުޅޭގޮތުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ހަމަތައް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމެވުން 2019/SC-A/27 ގެ ސިއްރާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އެ ކަންކަމަށް ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމުގައި، އެ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމެވުން 2019/SC-A/27 ގެ ސިއްރާގައި ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލައެއް ނިންމުމުގައި ބަލަންޖެހޭ އުސޫލުތަކުގެ ގޮތުގައި، ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި؛

(ހ) މުވައްޒަފު އަދާކުރި ވަޒީފާގެ ބާވަތް؛

(ށ) ވަޒީފާގައި ހޭދަކުރި މުއްދަތު؛

(ނ) މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޕްރޮސީޖަރަލް ފެއަރނަސް ޤާއިމުވިތޯ؛

(ރ) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ބޭއިންސާފު އަމަލުކުރިގޮތް؛

(ބ) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ފަރާތުގެ ދުރާލާ ޙާލަތުގައި އެހެން ވަޒީފާއެއް އަދާކުރެވިދާނެތޯ؛

(ޅ) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ގޮތުން މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ފަހުން އެއްވެސް މުސާރައެއް ހޯދުމަށް އެހެން ވަޒީފާއެއް ދިމާވެއްޖެތޯ ދިރާސާކުރުމަށް ލިބުނުތޯ؛

(ކ) ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ކަނޑައަޅާއިރު ގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ފަހުން އެއްވެސް މުސާރައެއް ލިބުނުތޯ. މިގެ ތެރޭގައި އެހެން ވަޒީފާއެއް ހޯދުން އެހެން މުސާރައެއް ލިބުނު ޢަދަދު ހޯދުން އެއްވެސް މުސާރައެއް ލިބުނުތޯ ބެލުމާއި.

(އ) ވަޒީފާއިން ގެއްލުނު ޙައްޤުތަކުގައި ވަޒީފާއިން ގެއްލުނުއިރު އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި އަދި އެ ފަރާތަށް އެ ޙައްޤު ލިބިދިނުމުގެ އިތުރުން، ބަދަލު ދިނުމުގެ ސަބަބުން ދަރަޖަ ނަމަވެސް ބޭއިންސާފު މުއްސަނދިކަމުގައި ލިބޭތޯ.

(ވ) ބާރުނުވުރެ ކަންކަމުގެ މައްސަލަ ރިޢާޔަތްކުރެވިގެން ބަދަލުގެ ދިނުމަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ވިޔަފާރިކުރުމުގައި މުސާރައިގައި އިންސާފުވެރިކަމުގެ މައްސަލަ އެކަނި ބަދަލު ދިނުމަށް ހިސާބު ކުރެވޭތޯ

ނުވަތަ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާނޫނުން ލާޒިމުކުރާ ކަންތައް ބަލަން ކަރަދުން

ކަން ސާބިތުވާ ހިނދު، އެފަދަ ބަދަލެއް ވަޒީފާއާ ގުޅޭގޮތުން ނަގައިދިނުން ޖެހޭ.

ބަޔާންކުރާފަދައިން، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި އެ ޓްރައިބިއުނަލުން، ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުސާރައާއި ޢިނާޔަތްތައް ނަގައި ދިނުމަށް ނިންމާފައިވާތީ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ކަންކަމުން ރިޢާޔަތްކުރުމެއް ނުވާކަމަށެވެ. އަދި އޭގެ އިތުރުން،

ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމާ ގުޅޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތަކަށް ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ނުވާކަމަށާއި، އިސްވެ ދެންނެވުނު ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ މައްސަލައިގައިވެސް، މައްސަލައިގައި އަދުލުވެރިކަމާއި އިންޞާފު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރާ ގޮތަށް ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ނުޖެއްސުނަމަ ނިންމަވާފައިވާ މައްސަލައެއްކަމުގައި، އެ މައްސަލައިގައި އަދުލުވެރި ބަދަލެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ 34,800-00 (ތިރީސްހަތަރުހާސް އަށްސަތޭކަ) ރުފިޔާކަމުގައި، އެއީ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައާ ޢިނާޔަތްތައް ހިސާބުކޮށްފައި، އެހެންކަމުން، ހުރިހާގޮތުން މި މައްސަލައިގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުންވާ މުސާރައާ ޢިނާޔަތްތަކާ 213,085-20ރ. (ދެލައްކަ ތޭރަހާސް އަށްޑިހަފަސްރުފިޔާ ވިހިލާރި) ދޭނެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި މުސާރަ ހަމަހަމަ އިޙްތިޔާރުކޮށް އަސާސަކަށް ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ އެ ވަޒީފާއަށް ނުރައްދު މުއްސަނދިކުރުމުގެ ލިބެންދެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިސްތިޤްރާރުވެފައިވާ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމުގައި ދެކެމެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/142 ޤަޟިއްޔާގައި[7] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފުންނަށް ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި އެއީ ވަޒީފާދީ ފަރާތަށް އަދަބެއް ދިނުމުގެ ގޮތުން ނަގައިދޭ ބަދަލަކަށް ވެގެން ނުވާނެކަމަށާއި، އެއް ޒިޔާނަށް ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގެ ބޭނުމަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން އެ މުވައްޒަފަށް ލިބުނު ގެއްލުން ފުއްދައި ދިނުންކަމަށާއި އަދި މިގޮތުން ނަގައިދޭ ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން މުވައްޒަފުގެ އުމުރާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނުއިރު އެ މުވައްޒަފު ހުރި މަޤާމާއި، އެ މަޤާމުގެ ޒިންމާތަކާއި، އެ މުވައްޒަފުގެ ތަޖުރިބާއާއި، އެ މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާގައި ތަރައްޤީވުމުގެ ފުރުސަތުތަކާއި، އެ މުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަމަވެސް އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލަ ނިންމުމުގައި [illegible] މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދުނު އަދަދު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުމަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދުނު ދިނުމުގެ ގޮތުން އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

9.3- އިސްތިއުނާފުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ބަދަލުގެ މިންވަރު [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގެ 16ވަނަ ނުކުތާގައި [illegible] [illegible] މުވައްޒަފު [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ [illegible] ބަދަލު [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ލިބުނު [illegible] އަދި ހަމައެކަނި ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ މުސާރަ އެއީ ބަދަލުގެ މިންވަރު ހިސާބުކުރުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] އަދި އެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން [illegible] ނުކުތާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[7] [illegible]

އަމަލުކުރާ ބައެއްޤައުމުގެ މިސާލުތަކަށް ބަލާއިރު ބޭއިންސާފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭ މުވައްޒަފުންނަށް ބަދަލު ނަގައިދެވޭނީ އެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއަށް [illegible] ހާލަތުގައި އެކަށީގެންވަނީ، އަދި ބަދަލުނަގައިދިނުމަށް 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުސާރައާއި، އޮސްޓްރޭލިއާގައި ބަދަލު ނަގައިދޭ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ވަނީ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާއިރު، ސައުތު އެފްރިކާގައި އަމަލުކުރާ ޤާނޫނަށް ބަލާއިރު ބޭއިންސާފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިއްޖެނަމަ 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ [illegible]، ނިއުޒިލޭންޑުގައި މުސާރައާއި އެއްވަރުގެ ބަދަލެއް ނަގައިދެވިދާނެކަމަށް، ހަމަ އެ ސެކްޝަނުގެ 17 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ބަދަލު ދިނަ ޤައުމުތަކުގައި އަމަލުކުރަމުންދާ ބަލާއިރު އެ ހަތަރު ޤައުމުގައި ބޭއިންސާފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭ ނަގައިދޭ ބަދަލު [illegible] އެ ހަތަރު ޤައުމުގެ ޤާނޫނުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވަނީ ވަކިކުރެވިދާނެކަމުގައި، ނަމަވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނު ޤާނޫނުއަސާސީގައިވެސް ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައަޅާފައިނުވާތީ [illegible] ބޭއިންސާފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިއްޖެނަމަ، ނަގައިދޭ ބަދަލު [illegible]، އެ ސެކްޝަނުގެ 19ވަނަ ނަންބަރުގައި ބޭއިންސާފުވެރިކޮށް ބޭއިންސާފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން [illegible] ބަދަލުގެ މިންވަރު [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަމަލު ކުރަމުންދަނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ، އެ މާއްދާގައި [illegible] ބަދަލު ދިނުމުގެ އަދަދު [illegible] މިންވަރު ކަނޑައަޅާފައި [illegible]، އެ [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] އެ މުވައްޒަފަށް [illegible] ވަޒީފާއާ [illegible] ބަދަލު [illegible]، އެ [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ [illegible]، އެ [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 22ވަނަ ނަންބަރުގައި

ބެލެނިވެރިޔާ މި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ދައުލަތުން އަމަލުކުރަންޖެހޭކަމަށް ބަލަންވާނީ ނަހައްގު ވަކިކުރުން އެ ކަމަށް އިންސާފުވެރިކަމުން ޤާނޫނުގައި ބަދަލުގެ މިންވަރު މަޢުޤޫލުކުރެވިފައި ނުވާތީ، ޤާނޫނުން ބަދަލުގެ މިންވަރު މަޢުޤޫލުކުރެވިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އަމަލުކުރުމުގައި [illegible] ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުން ނިންމާފައި ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގައި ފަނޑިޔާރުންގެ ބޮޑުބައިން ފާސްކުރައްވާފައިވާ ކަންކަމަށް ނަޒަރުކުރާއިރު، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 1 (އެކެއް) އަހަރުގެ މުސާރައާއި ޢިނާޔަތް ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވާތީ، ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ހަމައެއް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގައި ފަނޑިޔާރުންގެ ބޮޑުބައިން ފާސްކުރައްވާފައިވާ ކަންކަމަށް ނަޒަރުކުރުމުން ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތުން ދެކެވޭކަމުގައި، އެގެ އިޖުތިހާދުން،

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/586 ޤާނޫނުގެ [illegible] ވަނަމާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި އުސޫލަކަށް އަދި އަދުލުވެރިކަމުން ޓްރައިބިއުނަލަށް ފެންނަ އަދަދަކަށް ބަދަލު ދިނުމުގެ ބާރު ލިބިދީފައިވާ ކަމަށްވާތީ، އަދި އެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/280 ޤަޟިއްޔާގައި ފައިސަލާކޮށްފައިވާ އުސޫލުން އެއްގޮތަށް، ބަދަލު ނަގައި ދިނުމުގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލަނީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން އަމަލުކުރިގޮތުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަކަށް ގެއްލުނު ކަމަށްވާތީ، އެގޮތުން މުވައްޒަފު ސިފަވުނު ގެއްލުމެއް، ވަޒީފާގައި ދިރިއުޅުން ވިސްނުން މުނާސަބު ރިޢާޔަތްކުރުން އެދުން އަދަބު ބަދަލުދިނުމުގައި ވަޒީފާގައި ގެއްލުނުން ވަކި ދިނުމަށް މަޢުޤޫލުކަމުގައި ނުވާތީ، ނަގައިދޭ ދުނިޔޭގެ ކުރިއަށްގެންދާ ދިރިއުޅުން ދިރުވުމާއި އުޅެމުން ބައެއް މުޤާވަލާތަކުގައި ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި އަމަލުކުރުން އިސްތިސްނާކޮށްދީފައިވާ ގައުމުތަކުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި އެންމެ

ގިނައިން ނަގައިދެވިދާނެ މިންގަނޑެއް (Compensation cap) ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގޭކަމަށާއި، އެގޮތުން ބޭރުން އިނގިރޭސިވިލާތުގައި Employment rights Act 1996 section 123 and 124 ގައި އެންމެގިނައިން ނަގައިދެވޭނެ ޢަދަދުގެ މިންގަނޑުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ 1 އަހަރުގެ މުސާރަ ނުވަތަ ޕައުންޑުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދު، މި ދެ އަދަދުތަކުން މަދު އަދަދުކަން އެނގޭކަމަށާއި، އަދި އޮސްޓްރޭލިއާގެ (fair work Act 2009, section 392 remedy compensation) ގައި ޢަދަދުގެ މިންގަނޑު (Compensation cap) ގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ 6 (ހައެއް) މަސް ދުވަހުގެ މުސާރަ ނުވަތަ ޑޮލަރުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަދު، މި ދެ އަދަދުތަކުން މަދު އަދަދުކަން އެނގޭކަމާއި މީގެ އިތުރުން ބޭރުގެ ޤާނޫނުތަކުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ޖުމްލަ ގެއްލުމުން ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން [illegible] ރިޢާޔަތްކުރުމުން [illegible] އެނގޭކަމަށާއި، އަދި [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ފަހުން [illegible] މުވައްޒަފުންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމަށް [illegible] ވަޒީފާއާ ގުޅޭ [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] ވަޒީފާއާ ގުޅޭ [illegible] މިންވަރު [illegible] އެނގެއެވެ.

އެހެން ވަޒީފާއެއް ހޯދުމަށް 1 (އެކެއް) އަހަރުގެ މުއްދަތަކީ އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްކަމަށް [illegible] އެންމެ ގިނައިން ނަގައިދެވޭނެ މިންގަނޑު [illegible] ގޮތުގައި 1 (އެކެއް) އަހަރުގެ މުސާރައިގެ [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible] ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.

ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގެ ނިންމުމުން ބަލާއިރު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ޤާނޫނީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] ސާބިތު މައްސަލައިގެ ސަބަބުތަކުން މައްސަލަ [illegible] ވަޒީފާއާ [illegible]

[illegible] [illegible]، މުއައްސަސާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މުއައްސަސާގެ [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] މުއައްސަސާއިން [illegible] މުއައްސަސާގެ [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުއައްސަސާއިން [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] 01 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

9.4- ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ އަސާސީ އުޞޫލުތަކާއި ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކާއި ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤުތަކާއި ޒިންމާތައް ކަނޑައަޅައި، [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ [illegible] [illegible] [illegible] ކަންތައްތައް ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ޤާނޫނަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 02/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިސްނާކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible]، [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

9.5- ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއިން [illegible] މުވައްޒަފަށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދައިދިނުމުގައި، [illegible] ބަދަލުގެ މިންވަރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 02/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައި [illegible] [illegible] ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދޭންޖެހޭ ހާލަތުގައި އެ ބަދަލުގެ މިންވަރު [illegible] ވަޒީފާދޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ބަދަލުގެ މިންވަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ބަދަލުގެ މިންވަރު [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 [illegible] [illegible] [illegible] 22 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

9.6- ބައިންސާފުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން، މުވައްޒަފުން ލިބިދާ ބަދަލު ދެއްކުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 02/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ބަދަލުދިނުމުގެ އަދަދަކީ [illegible] ބަދަލުދޭންޖެހޭ މިންވަރު ކަނޑައަޅަން އެކަށީގެންވާ ކަމަށް އަދި އުސޫލުތަކަށް ފެނުން އަދަދަކަށް ކަމަށެވެ. މި ހަމައިން އަދަދު ކަނޑައެޅުމުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާގެ ޚިދުމަތް އަދާކުރި މުއްދަތު، އެ މުވައްޒަފަކު ސީދާ ލިބުން ގެއްލުމުގައި އެ މުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ދިމާވާ މުވައްޒަފު ކުރި އަދާކުރާގެ ސަބަބުން ކަމަށްވާނަމަ އެ ކަމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވި މިންވަރަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެ ކަމަށެވެ.

އަދި މުވައްޒަފުން ބަދަލު ދިނުމުގައި އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމަކަށް ބިނާކޮށް ކަމަށްވާނަމަ، އެ ކަމަށްޓަކައި އެ މުވައްޒަފަކަށް އިތުރު އަދަދެއްގެ ފައިސާ ދިނުމަށް އަމުރުކުރުމުގެ ކަމަށްވެސް މި މާއްދާގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

9.7- ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް [illegible] އެ ނަގައިދޭ ބަދަލުގެ މިންވަރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 02/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައި ކަނޑައެޅިފައި ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާތީ، ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަމަލުކުރަމުން އަންނަނީ އެކި މައްސަލަތަކުގައި އެކި ގޮތަށެވެ. ބަދަލުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމުގައި ނުވަތަ ބަދަލުގެ މިންވަރު ނަގައިދިނުމުގައި، އެއްގޮތް އުސޫލުތަކެއް ހިފެހެއްޓިފައިވާކަމެއް ފެނިގެން ނުދެއެވެ.[3] ނަމަވެސް، ސުޕްރީމް

---

[3] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/06 ގެ މައްސަލާ [illegible] (ޕޮލިސް ސަރވިސް) ވ. (ނަސީރު [illegible])، މި މައްސަލައިގައި، 1 އަހަރު ދުވަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 “2021”SC 10 ގެ މައްސަލާ، [illegible] ވ. [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] 3 މަސްދުވަހުގެ މުސާރަ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/67 “2021”SC 07 ގެ މައްސަލާ، [illegible] ވ. [illegible] ޢަބްދުﷲ މި މައްސަލައިގައި [illegible] 6 މަސް ދުވަހުގެ މުސާރަ ނަގައިދީފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/14 ގެ މައްސަލައިގައި (ޓޫރިޒަމް [illegible]) ވ. [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] ނަގައިދީފައިވެއެވެ.

ގިނަ ދުވަސްތަކެއްގައި، ގައުމުގެ ޤާނޫނު ނަގައިދިނުމުގައި ޚިލާފުވާގޮތަށް ނުވަތަ ރިޢާޔަތްކުރައްވާފައިވާ ކަންތައްތަކެއް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

9.8- މި މައްސަލައިގައި ވިލާ އެޑްވެންޗަރސް ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާގައި، ވޭޖް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި، ގައުމުގެ ޤާނޫނު މާއްދާގައި 01 (އެކެއް) އަހަރު ހަމަވެފައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/586 މައްސަލައާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 މައްސަލައާއި އަދި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅުއްވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

9.8.1- ވޭޖް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/586 މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގާފައިވާ ހިނގުން ތަތުބީޤުކޮށްފައިވާކަމަށް، އަދި މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލު ޚިލާފު ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމަށް، އަދި މައްސަލައިގައި ގައުމުގެ ޤާނޫނުގެ މާއްދާގައި 06 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި ވިސްނައިދޭނެ ނަގައިދިނުމަކީ ހިނގާފައިވާކަމަށް، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަޢުވާކޮށްފައިވާ ފާހަގަކޮށްދެއްވާ އުސޫލާއި ޚިލާފަށް، ބަޔާންކުރި ހައިކޯޓުގެ މައްސަލައިގައި ގައުމުގެ ޤާނޫނު ނަގައިދިނުމާ ގުޅޭގޮތުން ދެނެގަނެވޭ ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު މިނިވަންކަމާއިގައި އަދާކުރާ އުސޫލު ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އަދި މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުކުމް ބުނެފައި ވޭޖް ފައިސާ ވޭތުވެދިޔަ ގައުމުގެ ޤާނޫނު ސެކްޝަނުގެ ނަގައިދިން ޚިލާފުގައި، ގައުމުގެ ޤާނޫނުގެ ފަސްގަނޑުގެ މާއްދާގައި 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ އިތުރު ދުވަސްވެފައި މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި ނަގައިދިނުމުގެ ހިނގައިދިޔަ އަދާކުރަނީ ޤާނޫނު ކަމުގައި ދެކެވެއެވެ.

9.8.2- ވޭޖް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި އަދި ޓްރައިބިއުނަލުން ހިނގާފައިވާ ހިނގުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 މައްސަލައާ ބުނެފައި ހިނގާފައިވާ ހިނގުމެއް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނާ ސަބަބަކީ، އަދި

މައްސަލައަދިވެސް މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުކޮށް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މައްސަލައެއްކަމަށްވެފައި، އެ މައްސަލައިގައި މުވައްޒަފު [illegible] ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ [illegible] ނަގުން ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ހަމައެކަނި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު [illegible] ނަގައިދޭން ނިންމާފައިވުން، ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި [illegible] 03 (ތިނެއް) މަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް [illegible] [illegible] [illegible] އަދަދަށް [illegible]؛

[illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުން 2019/SC-A/36 ގެ ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ -/34800ރ (ތިރީސް ހަތަރުހާސް އަށްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ގެ ބަދަލުގެ ދިނުމަށްޓަކައި، އެ މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ދިނުމަށް ނިމުނެވެ. އެބަދަލަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުން 60/VTR/2016 މައްސަލައިގައި އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައެޅި ބަދަލުދެއެވެ. އެ ބަދަލު ގުޅޭގޮތުން، އެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބެލުން ހައިކޯޓުގެ ނިންމުން 2016/HC-A/555 ގެ ޤަޟިއްޔާއި[9] އަދި ބަލާ ދިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުން 2019/SC-A/36 ގެ ޤަޟިއްޔާގައިވެސް ވާހަކަ ދައްކާފައިވާކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

ކޯޓުން ދިނުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި، ވަޒީފާއަށް ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅައި ހުކުމް ބަދަލުދިން، އިސްތިއުނާފު މަރުހަލާގައި އެ ބަދަލުދިނުން [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކަށް [illegible]. އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ހުކުމް [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުން 2019/SC-A/36 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ވެސް ކަން ހިނގާފައިވަނީ އެގޮތުންނެވެ. މިފަދަ މިސާލު އެހެން ޤަޟިއްޔާތަކުން ބެލުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުން 2017/SC-A/17 ގެ ޤަޟިއްޔާ[10] ފާހަގަކޮށްފައެވެ. އެ ޤަޟިއްޔާގައިވެސް އިސްތިއުނާފުކުރުން ހުކުމް

---

[9] [illegible] ވ [illegible]

[10] [illegible] ވ [illegible]

ފާހަގަކޮށްލެވިފައިވާ ފަދައިން، ޤާނޫނު ހިމާޔަތް ދެމެހެއްޓުމަށް ދަޢުވާއިން ވަކިކޮށް، އެ ވަކިކުރުމުގައި ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްދިނުމަށް މައްސަލަތަކުގެ ގޮތުގައި އިސްލާމްދީނާ ހުރިހާ މެދުވެރިކޮށްގެން ކުރިއަށްގެންދާ ހިނގާފައިވާ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގައި. އެމައްސަލައިގައި ދަޢުވާ، ދަޢުވާ ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން އަޑުއަހާފައިވާ ދަޢުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާތީ އެ ހަޤީޤަތް އަޑުއަހާފައިނުވާ ދަޢުވާ މައްސަލަ އަދި ދަޢުވާގެ ތަރުތީބު ދަރަޖައިގެ ދަޢުވާގެ ހަވާލާދީފައި ނިންމާފައިނުވާ ދަޢުވާގެ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ދަޢުވާކުރީ ދަޢުވާގެ ސަބަބުން ހިނގާފައި ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ގެންގުޅުނު ބައިވެރިވެފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފު ދެންނެވި ހުކުމުގެ ކަމާބެހޭ މުޤައްރިރުކަމުން ނިޔާވެ ޝަރީޢަތުގައި ހަމަވެފައިވާ ދަޢުވާއަށް ޤަބޫލުކުރުމަށް ނިންމާ ނިންމުން ދެކޮޅަށް ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ، އަމުރުތަކާއި ދިފާޢުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާތަކުން ބަޔާންވެފައިވެއެވެ. އެ މައްސަލައިގައި ދަޢުވާގެ ދަޢުވާ ވަކިވެ ނިމުމުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެ މައްސަލަ ނިމުނު ދުވަހު 07 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭ ހުށަހެޅުން ވާޖިބުވެއެވެ. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެ ނިންމުމާ ބެހޭގޮތުން އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދަޢުވާގެ ހަވާލުގެ ތަރުތީބު ހަތާރު 07 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުން ވާޖިބުވެއެވެ. ނަމަވެސް ބަހުސްކުރުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާގެ ދަޢުވާ މަރުޙަލާގެ ދުވަސްތަކުގެ ބަޔާނާއި އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުމާ ދަޢުވާގެ ޝަރީޢަތްކުރެވުނު ނިންމާފައިވާ ނިންމުމުގެ، ބަޔާންކޮށްފައި ނުވެއެވެ. އަދި ހައިކޯޓުގެ މުޤައްރިރުގެ ދަޢުވާގެ ބަޔާނާ ބުނު ބަޔާންކޮށްފައި ނުވެއެވެ.

އަޅުގަނޑުމެން، އިސްތިއުނާފު ދިނުމާ ދަޢުވާ ޝަރީޢަތުގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި އެ ޝަރީޢަތްކުރެވުނު ނިންމުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާއާ އެއްގޮތް ނިންމުމާއި ބެހޭ ފާހަގަކޮށްލެވޭނެއެވެ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއިން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ނުވެއެވެ.

-9.8.3 އިސްތިއުނާފު [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ މައްސަލަތަކުގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމާ ގުޅޭގޮތުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ނަޒަރު [illegible]؛

ބޭއިންސާފުވެރި ގޮތުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ބަދަލުގެ މިންވަރު ޤާނޫނު ނަންބަރު 02/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައި [illegible] ކަނޑައެޅިފައި ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދޭންޖެހޭ ގޮތުގައި އެ ބަދަލުގެ މިންވަރު [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގައި ނުވަތަ ސިވިލް ކޯޓުގައި [illegible] ގޮތުގައި، ޤާނޫނުން ބަދަލުގެ މިންވަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] ނުކުތާތަކުގެ 22ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކޮށްދެއްވައެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/27 ޤަޟިއްޔާގައި، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި، އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަމާއި، މައުޟޫޢީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތުގައި [illegible]، ބަދަލުގެ މިންވަރު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅުމުގައި [illegible] [illegible] މައްސަލައިގައި އެ މައްސަލައެއްގެ ޙާލަތާއި [illegible] ބިނާކޮށް ރިޢާޔަތް ކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ބަޔާންކޮށްދެއްވާފައެވެ.

އެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ހަމަތަކަށް، އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައަށް ނަޒަރުކުރާއިރު؛

(ހ) މުވައްޒަފު އަދާކުރި ވަޒީފާގެ ބާވަތް: މުވައްޒަފު އަދާކުރި ވަޒީފާގެ ބާވަތަށް ބަލާއިރު، މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަކީ، ވިލާ [illegible] ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މެނޭޖްމަންޓްގެ ދަށުން ހިންގާ، "ވިލާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ސާވިސަސް" އާއި އަދި "ވިލާ ކާގޯ" ގައި ސާވިސް

ގޮތްތަކުން ފެށިގެން ހުރިހާ ހާލަތެއްގަ ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް އިސްލާމްދީނާ ސަލާމަތީ ތަޢުލީމު

މުދައްރިސާއި ނުވަތަ ތަޢުލީމުދޭ އެއްވެސް ޢަމަލެއް ކުރުމެވެ.

މާއްދާގެ މުސްތަޤްބަލު ކުރުމަށް ދިޔައީ ތަޢުލީމު ކުރިން، ޤާނޫނު ކުރިއަށްގެން ދިޔަ ކަންކަމެވެ. ތަޢުލީމުދޭ އެ ކުރިންގެ ޤަޟިއްޔާގެ ދަރުބަ، ބެލެވޭ އަށް ދަރުބަކަން ހަމައިދޭ ސަލާމަތުގެ މުދައްރިސުންގެ ބަސް ދަރުބަރު އަރަގަނޑު ހުށަހެޅި ސިފަކަމެވެ. މުދައްރިސުންގެ ދިރާސާކަން ދޭތެރޭ ފަށާ ފުރިހަމަ ވަކިން ހުރިހާކަމަށް ދިރާސާކަން ދިޔައެވެ. ދަރުބަވެ ސަލާމަތުގެ ގެޖެހު އެކަހަވާލުކަމެއް، ކަންތައް ދަރުބަކަށް މުދައްރިސުންގެ ފަރުމާ ވަކި ފާހަގަ ކުރިން، މަދުރަސާތަކުގެ ބަޔަކު ވަކި ފާހަގަ ކުރިއަށް އެއްވަނީއެވެ. އެއްވެސް ބަރާބަރުކަމެއް ދަރުބަރުހަރު ހުރިހާ ގޮތުގައި ވިސްނުމަށް ކުރިމަތިވާ މުދައްރިސުންގެ މަސައްކަތް ކުރުމުން މުދައްރިސުންނެވެ. ރައްޔިތުން ދިވެހި ހިސާބުގައި، ދަރުބަރުހަރުގެ އަރިހުން ބަޔަކު ކަނޑައަޅަން ކުރިއަށް ދިރާސާކުރުމުގައި މުދައްރިސުން ކަމަށް ކުރު ވަކި ވަރަށް ދަނަދަ، އެ ބަރާބަރުކަމެއް ދިމާވެ މުޖުތަމަޢުގެ އިޖުތިމާޢީ ގޮތަށް ދަރަޖަ ބަދަލުވާ ބައެއްވެ. މުޖުތަމަޢުގަ ނުކުރުމަށް ދިރާސާކަމަށް ބަރުސާކު ސަލާމަތުގެ ވެސް، އިސްލާމް ދާސިލުކުރުމުގައި ތަރުޖަމާ ދިރާސާކަމެއްގެ ގެޒެފައި ހުރިހާ މުދައްރިސުން ވަކިން ގެބަޔަކަށް ޤާނޫނު އެ ހަރުގެ އަދި ފަރުމާކަމުގެ ހަރުވެރިކަމެވެ.

(ހ) **ޤަޟިއްޔާގައި ހޭދަވި މުއްދަތު:** އަބްދުއްސައްތާރު އަހްމަދުދީދީ، ދި ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ހުށަހެޅި ދަޢުވާގައި 2 މޭ 2012 އިން ފެށިގެން ޤަޟިއްޔާ ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިއެވެ. 22 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި އަބްދުއްސައްތާރު އަހްމަދު ދި ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ހުށަހެޅި ދަޢުވާގެ ޤަޟިއްޔާ ނިންމައިދިނުމުން، ޤަޟިއްޔާގައި 6 (ހައެއް) އަހަރާއި، 6 (ހައެއް) މަހާއި، 20 (ވިހި) ދުވަސް ހޭދަވެފައިވާކަން އެނގެން އޮތެވެ.

(ށ) **ފަސްވުމަކީ ޤަޟިއްޔާ ނިމުމަށްވުރެ އިން ލިބުނުކުރު ފަސްކުރުމަށް އިސްނެގުނުގެ:** ވީތީ ދި ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސް ހުށަހެޅި ދަޢުވާގެ ޤަޟިއްޔާ އަބްދުއްސައްތާރު އަހްމަދު، ނިންމައިދިނުމުން ފަހު

މުސާރައިގެ ގޮތުގައި މަހަކު -/8000ރ. (އަށްހާސް ރުފިޔާ) އާއި ޚިދުމަތުގެ (އެލަވަންސް) ގޮތުގައި މަހަކު 9757-10ރ. (ނުވަހާސް ހަތްސަތޭކަ ފަންސާސް ހަތްރުފިޔާ ދިހަލާރި) ލިބޭ ކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

(ށ) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ބައިންސާފުން އަމަލުކޮށްފައި ހުރިގޮތް: މުވައްޒަފަކު

ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ އަދުލުވެރިކަމާއެކު ކުރެވޭ ކަމެއްކަން ކަށަވަރު ކުރުމަށްޓަކައި ވަޒީފާ ފަރާތުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތަކެއް ނުވަތަ ހަމަތަކެއް ހުރެއެވެ. އެއީ، އުސޫލުތަކުގެ ގޮތުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި، އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އިންސާފުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކުރެވެންޖެހެއެވެ.

އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ، [illegible] އޯގަނައިޒޭޝަން [illegible] [illegible] ކޮންވެންޝަނުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާބެހޭ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމުކުރެވެންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އިންސާފުވެރިކަމާއި އަދި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމުގެ ގޮތުން، ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން [illegible] [illegible]. އެ [illegible] [illegible] [illegible] އޯގަނައިޒޭޝަން [illegible] [illegible] ކޮންވެންޝަނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އެހެންކަމުން، އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ، [illegible] އޯގަނައިޒޭޝަން [illegible] [illegible] ކޮންވެންޝަނުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާބެހޭ، [illegible] [illegible] އަދި މައުޟޫޢީ އިންސާފުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުން ކަމަށް [illegible] [illegible] އޯގަނައިޒޭޝަން [illegible] ކޮންވެންޝަން [illegible] ކަމަށް [illegible].

އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ، [illegible] އޯގަނައިޒޭޝަން [illegible] [illegible] ކޮންވެންޝަނުގެ ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible]، އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ފަރާތުން ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ކޮންވެންޝަނުގެ ފަރާތުން އެ ކަމަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން [illegible] [illegible]. ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ [illegible] 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި، މުވައްޒަފަކު [illegible] [illegible] [illegible] މުވައްޒަފަކު

[illegible] (ނ) [illegible]

[illegible]

(ހ) [illegible]

[illegible] 41 ([illegible]) [illegible] 65 ([illegible]) [illegible]

(ށ) [illegible]

[illegible]

(ނ) [illegible]

[illegible]

9.8.4- [illegible] 29 [illegible] (ށ) [illegible]

ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތްކަން އަދި މުވައްޒަފުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ކަމަށްވާތީ، މި މައްސަލައިގައި އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބެއް އޮތްކަން ވެސް އެކަށީގެންވާ ކަމަށް ސާބިތުވާތީ ދައްކާފައިވެއެވެ. އަދި އެކަން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ދުސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމު ކުރެވިފައިނުވާކަން އަންގައެވެ. އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުގެ މި ނިންމުމަށް ހިސާބުތަކުގައި 6 (ހައެއް) އަހަރު ވުރެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ވަޒީފާ އަދާކޮށްފައިވާ ފަރާތެކެވެ. އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ދިން ނޯޓިސްގެ މުއްދަތުގެ 3 (ތިނެއް) މަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދެއްކުމަށް އަންގާފައިވެއެވެ. އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުގެ އިތުރުން ވަޒީފާއިން ނުނެރެ އެ ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް މަޖުބޫރުކުރާނެ، އެހެނަސް އިނާޔަތް ވަޒީފާއާ ނުވަތަ އެ ފަރާތް އެއްނޫން ވަޒީފާއާ ގުޅޭގޮތުން ބަދަލު ދޭނެކަމާ މެދު ހަމަޖެހިފައިނުވާތީ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން ލިބޭ ބަދަލު ހަމަކުރުމުގެ ގޮތުން އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާގެ، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ބަދަލުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ނަޒަރުދާރީ މުސާރައިގެ ވަކި މިންވަރެއް އެކަށައަޅާފައި ނުވާތީ، އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ބަދަލުގެ ބަދަލުއެއްގެ ގޮތުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން 09 (ނުވައެއް) މަސް ދުވަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާ އެއްވަރުގެ އަދަދެއް ނަގައިދިނުމަށް އަދުލުވެރި ބަދަލެއްގެ ގޮތުގައި ދޭށެވެ.

9.9- މި ހިސާބުތަކުގައި އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުން އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާގެ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި 8،000/-ރ (އަށްހާސް ރުފިޔާ) އާއި އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި 9،757/10ރ (ނުވަހާސް ހަތްސަތޭކަ ފަންސާސްހަތް ރުފިޔާ ދިހަލާރި) އާއެކު ޖުމްލަ 17،757/10ރ (ސަތާރަހާސް ހަތްސަތޭކަ ފަންސާސްހަތްރުފިޔާ ދިހަލާރި) އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައި ވަނީ މަހުގެ މުސާރައެވެ.[11] 09 މަސް ދުވަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކަށް ޖުމްލަ 159،813/90ރ (އެއްލައްކަ ފަންސާސް ނުވަހާސް އަށްސަތޭކަ ތޭރަ ރުފިޔާ ނުވަދިހަލާރި) ވެއެވެ.

---

[11] އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުގެ 2018 ނޮވެމްބަރު މަހުގެ ސެލަރީ ސާވޭ

އެހެންނަމަވެސް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް އަބްދުއްސަމަދު އަހްމަދު، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ މާލީ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 213,085.20ރ. (ދެލައްކަ ތޭރަހާސް އަށްޑިހަފަސް ރުފިޔާ ވިހި ލާރި) އޭނާއަށް ނަގައި ދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެނައުމަށްޖެހޭ ކަމަށް ދެކެމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެ ގޮތުގައި ހުރުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 35/VTR/2019 މައްސަލައިގައި، އަބްދުއްސަމަދު އަހްމަދު ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މާލީ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި 213,085.20ރ. (ދެލައްކަ ތޭރަހާސް އަށްޑިހަފަސް ރުފިޔާ ވިހި ލާރި) ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާތިލްކޮށް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް އަބްދުއްސަމަދު އަހްމަދު، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގެ ދަށުން ލިބޭ ލޯންގް ސަރވިސް ގްރެޖުއިޓީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 159،813/90ރ (އެއްލައްކަ ފަންސާސް ނުވަހާސް އަށްސަތޭކަ ތޭރަ ރުފިޔާ ނުވަދިހަ ލާރި) ދޭންޖެހޭކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ފައިސާ އަބްދުއްސަމަދު އަހްމަދަށް ދައްކައިދިނުމުގެ ގޮތުން މިއަދު (2021 ޖޫން 14 ވަނަ ދުވަހު) އިން ފެށިގެން 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ ފައިސާ އަބްދުއްސަމަދު އަހްމަދަށް ދިނުމަށްފަހު، އެކަން ހަމަޖެހުނުތާ 5 (ފަހެއް)

ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުން އެންގުމަށް މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރި ވިލާ ބެރިގެ ސަބަބް ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް އަންގައި، މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ނިންމި ނިންމުމެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުން

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފް އިބްރާހީމް

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު

(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު